

UCHWAŁA

Dnia 7 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Wojciechowski

Ławnik SN Radosław Jeż

Protokolant Karolina Majewska

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym
w Zielonej Górze sędzi Ewy Fliegner,

w sprawie sędzi Sądu Rejonowego w X. - X. Y.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu w dniu 7 czerwca 2023 r.

zażalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Zielonej
Górze na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w [...] z dnia 12 grudnia 2022 r., sygn. akt ASDo [...]

I. utrzymuje w mocy zaskarżoną uchwałę;

**II. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 13 września 2022 r. Wiceprezes Sądu Rejonowego w X. - W. G. zwróciła sędziemu X. Y. uwagę w trybie art. 37 § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U.2019.52 j.t. ze zm.), zobowiązując jednocześnie sędziego do poprawy sprawności postępowań we wszystkich sprawach pozostających w referacie.

Sędzia X. Y. na podstawie art. 37 § 4 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych zgłosiła zastrzeżenia do zawartych w nim ustaleń, a także dokonanej oceny, stanowiących postawę do zwrócenia uwagi w trybie art. 37 § 4 powyższej ustawy.

Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym [...] uchwałą z dnia 12 grudnia 2022 r. na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 2072 ze zmianami) uchylił uwagę Prezesa Sądu Rejonowego w X. z dnia 13 września 2022 r., udzieloną sędziemu X. Y. na podstawie art. 37 § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 2072 ze zmianami) i na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 2072 ze zmianami) postępowanie w sprawie umorzył. Kosztami postępowania na podstawie art. 133 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 2072 ze zmianami) obciążył Skarb Państwa.

W uzasadnieniu uchwały sąd dyscyplinarny argumentował, iż od dnia powzięcia przez Prezesa Sądu Rejonowego w X. wiadomości o uchybieniu w sprawności prowadzenia przez sędziego X. Y. postępowania w sprawie [...] (2 sierpnia 2022 r.) do dnia zwrócenia sędziemu uwagi na piśmie (3 września 2022 r.), upłynęło czterdzieści dwa dni, czyli został przekroczony trzydziestodniowy termin prekluzyjny z art. 37 § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Powyższą uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym [...] z dnia 12 grudnia 2022 roku, sygn. ASDo [...] zaskarżyła w całości Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Zielonej Górze, podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za jej podstawę, mającego wpływ na jej treść poprzez przyjęcie, że udzielenie przez Wiceprezesa Sądu Rejonowego w X. uwagi na piśmie w dniu 13 września 2022 roku nastąpiło po upływie trzydziestu dni od dnia powzięcia wiadomości o uchybieniu w zakresie sprawności postępowania o którym mowa w art. 37 § 4 u.s.p., co w konsekwencji

skutkowało uznaniem, iż w przedmiotowej sprawie zachodzi negatywna przesłanka procesowa z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. i umorzeniem postępowania w sprawie.

W oparciu o powyższy zarzut skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu przy Sądzie Apelacyjnym [...] do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej zważył, co następuje.

Zażalenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nie zasługuje na uwzględnienie.

Z dokonanych przez sąd *a quo* ustaleń faktycznych wynika, iż Przewodniczący Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w X. pismem z dnia 21 lipca 2022 r. zawiadomił Prezesa Sądu Rejonowego w X. o przewlekłości w sprawie [...] pozostającej w referacie sędziego X. Y. w zakresie rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonalności postanowienia i niewydania zarządzenia w zakresie braków zażalenia i nadania zażaleniu biegu. W związku z upływem kadencji dotychczasowego Prezesa Sądu Rejonowego w X. z dniem 31.07.2022 roku i powołaniem nowego Prezesa dopiero w dniu 13.10.2022 roku, w okresie od 1.08.2022 roku do 13.10.2022 roku funkcję Prezesa Sądu Rejonowego w X. wykonywała Wiceprezes tegoż Sądu W. G. W okresie od dnia 18.07.2022 roku do dnia 12.08.2022 roku Wiceprezes Sądu Rejonowego w X. przebywała na urlopie wypoczynkowym, wyznaczając jednego z sędziów do zastępowania jej w tym czasie.

Z prezentaty umieszczonej na piśmie z dnia 21 lipca 2022 r. wynika, iż wpłynęło ono do sekretariatu Prezesa Sądu Rejonowego w X. w dniu 2 sierpnia 2022 r. i w tym samym dniu zastępujący Wiceprezesa tegoż Sądu (i jednocześnie Prezesa) sędzia wydał zarządzenie „o przedłożeniu pisma Wiceprezesowi Sądu Rejonowego po urlopie”. Z treścią pisma Wiceprezes W. G. zapoznała się w pierwszym dniu po powrocie z urlopu tj. 16.08.2022 roku (wtorek, albowiem poniedziałek 15.08.2022 roku był dniem ustawowo wolnym od pracy) i w tym dniu podjęła czynności służbowe.

Powyższy stan faktyczny ustalony przez sąd I instancji jest niewątpliwie prawidłowy czego potwierdzeniem jest fakt, iż nie jest on kwestionowany przez skarżącego.

Natomiast w ocenie autorki zażalenia, z przyczyn obiektywnych z powodu usprawiedliwionej nieobecności Wiceprezesa w pracy (jedynej uprawnionej osoby do udzielania sędziemu uwagi) do dnia 15.07.2022 roku nie zostało jej faktyczne doręczone i miała ona miała możliwość zapoznania się z jego treścią dopiero w dniu 16.08.2022 roku, co też uczyniła i potwierdziła czyniąc stosowaną adnotację. W okolicznościach przedmiotowej sprawy – zdaniem skarżącej - nie można przyjąć, że dniem powzięcia wiadomości o zaistniałym uchybieniu jest data wpływu pisma Przewodniczącej wydziału do sekretariatu prezesa, albowiem sędzia zastępujący Wiceprezesa Sądu w dniu 2.08.2022 roku i w kolejnych dniach do jej powrotu z urlopu wypoczynkowego nie był władny do udzielenia sędziemu uwagi — z uwagi na zastrzeżenie kompetencji do udzielenia uwagi do wyłącznej kognicji Prezesa Sądu (w przedmiotowym stanie faktycznym- Wiceprezesa Sądu, który od 1.08.2022 roku do czasu powołania nowego prezesa 14.10.2022 roku, zgodnie z art. 22b §2 u.s.p. wykonywał funkcję prezesa) i jedyną czynnością, którą mógł uczynić w ramach posiadanego upoważnienia do zastępowania Prezesa Sądu Rejonowego w X. było uczynienie adnotacji o „przekazaniu sprawy Wiceprezesowi Sądu po powrocie z urlopu wypoczynkowego”.

Prezentowany przez skarżącą pogląd, iż zastępujący nieobecnego Wiceprezesa (pełniącego funkcję Prezesa Sądu Rejonowego w X.) sędzia uprawniony jest jedynie do wydawania zarządzeń o charakterze administracyjnym jest nieuprawniony. Przepis art. 22b § 1 u.s.p. ustanawia bowiem generalne zasady zastępstwa prezesa sądu przez wiceprezesa sądu lub wyznaczonego sędziego, nie wskazując w tym zakresie żadnych wyjątków lub dodatkowych uwarunkowań i ograniczeń. W związku z tym sam fakt wyznaczenia sędziego do zastępowania prezesa sądu podczas jego nieobecności jest wystarczającą podstawą prawną do wykonywania przez niego wszystkich wynikających z ustawy kompetencji prezesa sądu w sferze wykonywania zadań przez sąd. Nie ma uzasadnionych podstaw do

formułowania tezy, że jego kompetencje w takim przypadku ograniczają się jedynie do wykonywania czynności o charakterze porządkowym.

W realiach niniejszej sprawy przyjąć zatem należy, iż wyznaczony do zastępowania nieobecnego Wiceprezesa Sądu Rejonowego w X. sędzia był uprawniony i zobowiązany do podjęcia wszelkich czynności w związku z pismem Przewodniczącego Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w X. z dnia 21 lipca 2022 r., w tym do zwrócenia uwagi w trybie art. 37 § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U.2019.52 j.t. ze zm.), powołując się na udzielone przez niego upoważnienie.

Sąd I instancji prawidłowo zatem ustalił, iż 30- dniowy termin prekluzyjny do zwrócenia uwagi sędzi X. Y. rozpoczął bieg w dniu 2 sierpnia 2022 r, albowiem w tym dniu sędzia zastępujący Prezesa Sądu Rejonowego w X. i wykonujący jego funkcje, powziął wiadomość o zaistnieniu uchybienia.

W konsekwencji za trafne też uznać należy ustalenie sądu *a quo*, że od dnia powzięcia przez Prezesa Sądu Rejonowego w X. wiadomości o uchybieniu w sprawności prowadzenia przez sędziego X. Y. postępowania w sprawie [...] - 2 sierpnia 2022 r. - do dnia zwrócenia sędziemu uwagi na piśmie - 13 września 2022 r. - upłynęło czterdzieści dwa dni, czyli został przekroczony trzydziestodniowy termin prekluzyjny z art. 37 § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Mając powyższe na względzie, należało uchwalić, jak na wstępie.

[M. T.]

[ł.n]

